

עדת הבריאות אישרה ביום שני בקריאה שנייה ושלישית את התיקונים לפקודת הרוקחים, שיסדירו מקצוע חדש: טכנאי בית מרקחת. יו"ר הוועדה, ח"כ יוני משריקי (ש"ס) הדגיש כי הקלת העומס המוטלת על הרוקחים - תביא לשיפור השירות לציבור המטופלים ולחיזוק מעמד הרוקחים. לדבריו, "היום, בשבוע הרוקחות בישראל, יש לנו זכות להביא בשורה של ממש לשיפור השירות לציבור הרחב. החוק הזה הוא צעד חיוני ומשמעותי ביותר לקידום שירותי הבריאות, שיביא לשיפור השירות בבתי המרקחת בכל רחבי הארץ, ויעניק לאזרחי ישראל חווית שירות מהירה, מקצועית ונגישה יותר. החוק הזה לא רק מביא לשינוי בתפקוד היומיומי של בתי המרקחת, אלא גם משקף מחויבות עמוקה שלנו להקל על ציבור הרוקחים, ולאפשר להם להתמקד בהיבטים המקצועיים החשובים ביותר – לטובת בריאות הציבור."

משריקי הוסיף כי "כפי שראינו בתקופת הקורונה ובשנה האחרונה – הרוקחים והרוקחות בישראל היו שם תמיד, הבטיחו נגישות לתכשירים רפואיים וסייעו בשמירה על הבריאות גם באזורי קו העימות. התפקיד המכריע שלהם בהבטחת איכות, בטיחות ויעילות הטיפול התרופתי, משפר את חיי המטופלים ומגביר את יכולתנו לעמוד באתגרים המורכבים של מערכת הבריאות."

הדיונים הרבים של הוועדה בנושא, עסקו בהסדרת מעמדם ותפקידיהם של טכנאי בתי מרקחת, בהליך לימודיהם העיוניים והמעשיים, במוסדות הכשרתם, במאגר רישומם במשרד הבריאות, בהליך העברתם מתפקידם, ובמספר הטכנאים שיהיו בכל בית מרקחת.

טכנאי בית מרקחת איננו רוקח, והוא יעסוק בעיקר בעבודת מינהלית ולוגיסטית שתסייע לעבודת הרוקח, ויאפשר יעול עבודת בית המרקחת.

יחד עם זאת הטכנאי יהיה רשאי לבצע פעולות של הרחפה ומזיגה של תכשירים וכן מסירה של תשכירים ללא מרשם ותכשירים עם מרשם, לאחר שהרוקח נתן ייעוץ והסבר למטופל. הטכנאי יהיה רשאי גם למסור תרופות מרשם קבועות ובתנאי שלא חלפה שנה מאז שרוקח ניפק למטופל את התכשיר הקבוע ונתן לו ייעוץ והסבר.

בדיונים הקודמים, לדברי אלי מרום, סגן מנהל אגף הרוקחות במשרד הבריאות, הוספת הטכנאי תחזק את מעמד הרוקח, יפנה את זמנו לעבודה מקצועית, וישחרר אותו מטיפול בעבודה מנהלית, לוגיסטית וטכנית. מירי טריינין, רוקחת מרכזית במחוז תל אביב במשרד, סיפרה כי הארכת תוחלת החיים מביאה לתחלואה ניכרת לאורך שנים ולצורך גובר בתרופות – וממילא לעומס ניכר וגובר על הרוקחים ושחיקה רבה. "יש מחסור של כ-700-1000 רוקחים בארץ, והתיקון יפנה את זמנם מעבודה לוגיסטית וסידור מדפים – לעבודה מול מטופל בלבד, ויאפשר הכנסת טכנולוגיות חדשניות."

פלורה קור-דוידוביץ, חוקרת במרכז המידע והמחקר של הכנסת, הציגה השוואה לתפקיד דומה בארה"ב, קנדה, בריטניה וני-זילנד, כאשר במדינות אלו הסמכויות הניתנות לו רחבות בהרבה מהמוצע בהצעת החוק הקיימת. על-פי הצעת החוק, טכנאי בית מרקחת, יהיה רשאי לבצע הרחפה (פעולה שנועדה להמיס תכשיר המגיע כאבקה או לפזר אותו בממיס נוזלי בהתאם להוראות היצרן) או מזיגה (חלוקת תכשיר נוזלי או חצי-מוצק לכמה כלים ואריזות) של תכשיר, ומסירה למטופל של תכשירי מרשם ותכשירים ללא מרשם. בארצות הברית מורשים, ככלל, טכנאי בית מרקחת למדוד כמויות של תרופות מרשם, ולרקוח או לערבב תרופות מסוימות, בקנדה הם מורשים לבחירת מוצרים מתאימים על סמך הידע הקיים על הסוגים והשמות מוצרים, מדידת וכן מינון וצורות מינונים באמצעות ספירה, מזיגה או שקילה, ובניו-זילנד להכין ולערבב תרופות.

יו"ר המועצה הלאומית לרוקחות, פרופ' אמנון הופמן, בירך על ההצעה, אייל פלום, היועץ המשפטי של הסתדרות הרוקחים, הדגיש את הצורך בתקן אחיד לכל הארץ ולא נתון לשיקול דעתו של הרוקח המחוזי, וגם פרופ' אייל שוורצברג, יו"ר ארגון הרוקחות, שיבח את חיזוק מעמד הרוקח שיביא התיקון לחוק, אך קרא לשיקול מוקפד בפתיחת "חדר תרופות" בהתיישבות הכפרית.

